Έκταση: **50** τ. χλμ. Ανάπτυξη ακτών: **98** χλμ. Πληθυσμός: **1.650**

Ανάμεσα στη Σέριφο και την Κέα, η Κύθνος απέχει 26 μίλια από το Λαύριο και 52 από τον Πειραιά. Συνδέεται ακτοπλοϊκά με τις δυτικές Κυκλάδες, με το Λαύριο και με τον Πειραιά. Είναι

ορεινή (ψηλότερη κορυφή 290 μ.), αποκαλείται Θερμιά από τους ντόπιους (Δρυοπίς και Οφιούσα των αρχαίων) και συντηρεί κοπάδια με αιγοπρόβατα. Στις παραλίες στα βορειοανατολικά της υπάρχουν θερμές ιαματικές πηγές με υδροθεραπευτικές εγκαταστάσεις. Η πρωτεύουσά της, Μεσαριά ή **Χώ ρα,** είναι κτισμένη στο εσωτερικό του νησιού, στην πλαγιά λόφου, όπως και το κεφαλοχώρι
Δρυοπίδα
. Λιμάνι του νησιού είναι ο
Μέριχας
, στη δυτική ακτή, 7 χλμ. από τη Χώρα. Υπάρχουν ακόμα οι παράλιοι οικισμοί με τις όμορφες ακρογιαλιές
Άγιος Δημήτριος
,
Άγιος Στέφανος
,
Λεύκες
,
Λουτρά
(με φημισμένες ιαματικές πηγές) και
Παναγιά Κανάλα
. Ξενοδοχεία και διαμερίσματα με ξενοδοχειακές παροχές υπάρχουν στα Λουτρά. Στους λοιπούς οικισμούς νοικιάζονται δωμάτια.

Τηλέφωνα: Λιμεναρχείο: 228.10.32.290. Αστυνομία: 228.10.31.201. Δήμος: 228.10.31.277. Αγροτικό ιατρείο: *Χώρα*ς 228.10.31.202, *Δρυοπίδα*ς 228.10.32.234. Ταξί: 228.10.31.272, 228.10.31.407. Δημοτικό γραφείο τουρισμού: 228.10.32.250.

Η **ιστορία** της Κύθνου

Κατοικημένη από την εποχή του Λίθου (ως πίσω στα 7.000 π.Χ. φθάνουν οι ενδείξεις), η Κύθνος ανέπτυξε αξιόλογο πολιτισμό στα πρώιμα χρόνια. Γύρω στον ΙΣΤ' π.Χ. αιώνα, Δρύοπες (Δασόβιοι) με αρχηγό τον Κύθνο αποίκισαν το νησί που από τότε πήρε το όνομα του οικιστή. Αργότερα, στο νησί εγκαταστάθηκαν Ίωνες και ίδρυσαν πόλη που έγινε πρότυπο καλά οργανωμένης πολιτείας.

Γνώρισε περίοδο ακμής τον μεσαίωνα ως φέουδο των Φράγκων. Στα 1500, τη χτύπησε πανώλης που αφάνισε πολλούς από τους κατοίκους. Ανέλαβε σύντομα.

Μετείχε στην επανάσταση του 1770 και ήταν από τις πρώτες στον ξεσηκωμό του 1821. Περιήλθε στο ελληνικό κράτος από τη στιγμή της αναγνώρισής του (Φεβρουάριος 1830).

Στα 1862, έγινε τόπος θυσίας αντιμοναρχικών πατριωτών που μάχονταν τον δεσποτισμό του Όθωνα. Στο νησί, είχαν μεταφερθεί, εξόριστοι, πολλοί πολιτικοί κρατούμενοι. Τον Φεβρουάριο (1862), μετά από επανάσταση που εκδηλώθηκε στη Σύρο, μια ομάδα αντιμοναρχικών έχοντας επικεφαλής τον υπολοχαγό Νικόλαο Λεωτσάκο, διοικητή φρουράς Σύρου, βγήκε στην Κύθνο με σκοπό να ελευθερώσει τους αντιμοναρχικούς. Στη μάχη με τον κυβερνητικό στρατό που επακολούθησε, σκοτώθηκαν τρεις κι ανάμεσά τους ο Λεωτσάκος. Η εξέγερση πνίγηκε. Έμεινε στην ιστορία με το όνομα «Κυθνιακά» (βλ. **Σύρος**, «η ιστορία του νησιού»).

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 17.2.2010)